

Abordarea integrată a citit- scrisului în formarea profesională

VG-SPS-RP-15-36-013584

Produsul intelectual nr. 6
Ateliere pentru profesori
*Abordarea integrată a citit-scrisului
în formarea profesională*

Consortiul proiectului

Asociația LSDGC Romania
Cluj-Napoca, Romania
<https://www.alsdgc.ro>
✉ office@alsdgc.ro

Berufsbildende Schule
Wirtschaft 1
Ludwigshafen, Germania
<https://www.bbsw1-lu.de/>
✉ christina.scheins-schacherer@bbsw1-lu.de

Centrum Kształcenia
Ustawicznego w Sopocie
Sopot, Polonia
<https://www.ckusopot.pl/>
✉ cku-projekty@wp.pl

Colegiul Tehnic Energetic
Cluj-Napoca, România
<http://www.energetic-cluj.ro/>
✉ energeticj@yahoo.com

Foundation for lifelong learning
development
Tallinn, Estonia
<https://www.innove.ee/en/>
✉ kadri.peterson@innove.ee

Pädagogisches Landesinstitut Rheinland-Pfalz
Speyer, Germania
<https://berufsbildendeschule.bildung-rp.de/>
✉ stefan.sigges@pl.rlp.de

Regionalne Centrum Rozwoju
Edukacji
Opole, Polonia
<https://rcre.opolskie.pl/>
✉ bniespor@rcre.opolskie.pl

Tallinna Lasnamäe
Mehaanikakool
Tallinn, Estonia
<http://www.tlmk.ee/>
✉ kool@tlmk.ee

Zürcher Hochschule für angewandte
Wissenschaften
Winterthur, Elveția
<https://www.zhaw.ch/en/university/>
✉ hoef@zhaw.ch

Echipa de autori:

Kovacs Maria, ALSDGC, România
Kurszewska Sylwia, CKU Sopot, Polonia
Krzyślak Barbara, CKU Sopot, Polonia
Niespor Bronisława, RCRE, Opole, Polonia
Văcărețu Ariana-Stanca, ALSDGC, România
2018

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului ERASMUS + Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională, KA2 Parteneriate strategice în domeniul educației școlare. Numărul proiectului VG-SPS-RP-15-36-013584.

Publicația este disponibilă în următoarele limbi: engleză, estonă, germană, poloneză, română.

This work is licenced under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International Licence](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Responsabilitatea pentru conținutul acestei publicații aparține autorilor. Comisia nu este responsabilă pentru niciuna dintre informațiile conținute în această publicație.

Rezultatele proiectului

Ansamblul produselor intelectuale rezultate în cadrul proiectului „Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională” (produsul de față este evidențiat):

Produsul 1: Raport despre impactul citit-scrisului (anulat)

Produsul 2: Cadrul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională”

Produsul 3: Instrumente de analiză a nevoilor și instrumente de evaluare

Produsul 4: Ghid pentru proiectarea activităților de citit-scris în cadrul învățării bazate pe scenarii în VET

Produsul 5: Materiale de învățare pentru activități de citit-scris în învățarea bazată pe scenarii

Produsul 6: Ateliere pentru profesori „ Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională”

Produsul 7: Manualul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională”

Content

Consoțiu proiectului	2
1. Introducere	5
1.1. Ateliere pentru profesori și alte rezultate ale proiectului ReWrVET	5
1.2. Ce urmărește această publicație?	7
2. Curriculum-cadru și metodologia Atelierului pentru profesori: „Abordarea integrată a citit- scrisului în formarea profesională”	8
2.1. Despre ce este vorba în această secțiune?	8
2.2. Grupul țintă – cursanții vizați	8
2.3. Obiectivele și structura atelierelor	8
2.4. Rezultatele vizate ale învățării	9
2.5. Metodologie	10
2.6. Materiale și resurse	11
2.7. Planul atelierului	11
2.8. Evaluare	11
3. Organizare și documentare	13
3.1. Promovarea cursului	13
3.2. Documentarea	13
3.3. Feedback de la participanți	14
3.4. Certificarea participării	14
4. Anexe (formulare, exemple)	15
Anexa 1. Structura atelierului pentru profesori - exemplul nr. 1	15
2.2.1. Privire de ansamblu asupra rezultatelor învățării corelate cu conceptele și temele cheie	16
2.2.2. Proiectare detaliată	17
2.2.3. Evaluare sumativă – Conținutul portofoliului cursantului	20
2.2.4. Descriptori de performanță pentru participanții la atelier	21
Anexa 3. Lista de prezență a participanților	22
Anexa 4. Registrul certificatelor	23
Anexa 5. Certificat	24
Anexa 6. Chestionar de evaluare a cursului de către participanți	25
Anexa 7. Afiș de promovare a atelierelor	26

1. Introducere

1.1. Ateliere pentru profesori și alte rezultate ale proiectului ReWVET

Fără îndoială, abilitățile de citit-scris sunt importante pentru o bună educație și pentru accesarea unui loc de muncă decent pe piața muncii, dar și pentru participarea deplină ca cetățean activ într-o societate democratică, în viața culturală, în învățarea de-a lungul vieții într-o lume globalizată. Cu toate acestea, abilitățile de citit-scris nu sunt importante doar pentru bunăstarea persoanei. „Literația este fundamentală pentru dezvoltarea umană. Ea ne permite să trăim o viață plină și semnificativă și să contribuim la îmbogățirea comunităților noastre.” (ELINET, 2016, p. 4). Abilitățile de literație scăzute împiedică dezvoltarea economică a unei țări. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică măsoară abilitățile de literație într-o abordare comparativă între țări și le utilizează ca indicatori ai șanselor de dezvoltare economică a unei țări.

Școlile și profesorii au un rol esențial în echiparea elevilor cu abilități adecvate de citire și scriere. În mod tradițional, dezvoltarea abilităților de citit-scris a fost considerată o activitate a profesorilor din aria curriculară *limbă și comunicare*. În ultimul timp, însă, s-a constatat că profesorii de toate disciplinele joacă un rol important în acest sens (EU High Level Group of Experts on Literacy, 2012). Ei trebuie să găsească modalitățile cele mai eficiente de a facilita dezvoltarea competențelor de literație, în timp ce predau disciplina, inclusiv pentru a pregăti elevii pentru a învăța independent pe tot parcursul vieții. Pentru a face acest lucru, profesorii înșiși trebuie să stăpânească instrumentele cele mai eficiente pentru a îmbunătăți abilitățile de citit-scris ale elevilor.

Partenerii proiectului *Integrated Reading and Writing Support in Vocational Education* au elaborat un model original și un set de instrumente pentru profesori pentru dezvoltarea integrată a competențelor de citit-scris în formarea profesională. Modelul se axează pe o abordare bazată pe scenarii pentru facilitarea învățării, orientată spre rezolvarea unor sarcini din viața reală prin utilizarea competențelor de literație. În acest context, citirea și scrierea devin instrumentele pentru găsirea unei soluții satisfăcătoare la o problemă autentică.

În cadrul proiectului s-au realizat șase produse intelectuale (nr. 2-7; *a se vedea figura 1, pagina următoare*). Dintre acestea, produsul nr. 6 este dedicat direct și explicit dezvoltării profesionale a cadrelor didactice prin prezentarea curriculumului unui curs de formare continuă, care are ca scop sprijinirea profesorilor în a stăpâni fundamentele teoretice și implicațiile practice ale modelului propus, precum și pentru a utiliza cât mai eficace setul de instrumente realizate în cadrul proiectului. Celelalte rezultate ale proiectului susțin și ele dezvoltarea profesională a profesorilor în acest domeniu.

Produsul nr. 6 este legat strâns de toate celelalte produse. Produsul nr. 2 oferă bazele teoretice pentru integrarea abilităților de citit-scris și introduce abordarea bazată pe scenarii pentru dezvoltarea abilităților de literație într-un cadru original. Produsul nr. 3 oferă un set de instrumente de analiză a nevoilor și constatările partenerilor de proiect din analiza nevoilor efectuate cu elevii din învățământul tehnic-profesional - beneficiarii finali ai proiectului. Produsul nr. 4 ghidează profesorii care doresc să proiecteze și să implementeze demersuri de învățare bazate pe scenarii pentru dezvoltarea integrate a abilităților de citit-scris în formarea profesională. Produsul nr. 5 se concentrează asupra materialelor de învățare realizate în cadrul proiectului, iar produsul nr. 7 este o publicație cuprinzătoare care reflectă experiențele, concluziile partenerilor proiectului, precum și include o colecție a subproduselor dezvoltate. Toate aceste produse sunt legate de prezentul

(Produsul nr. 6) prin faptul că informează programul de formare și furnizează materialele suport pentru cursul elaborat.

Figura nr 1. Lista produselor elaborate în proiect

	CADRUL [O2] <ul style="list-style-type: none">• TEORIA (despre competențele de citit-scris, obiectivele proiectului, conceptul pedagogic, abordarea proiectului, descrierea metodelor, model de scenarii)
	ANALIZA DE NEVOI & EVALUAREA [O3] <ul style="list-style-type: none">• INSTRUMENTE (chestionar de autoevaluare pentru elevi, chestionar pentru profesori, interviu semistrukturat cu profesori, instrumente de evaluare)
	GHID [O4] <ul style="list-style-type: none">• PRACTICĂ (idei pentru a crea scenarii și materiale de învățare, lista de verificare a criteriilor pentru un scenariu bun)
	MATERIALE DE ÎNVĂȚARE PENTRU CITIT-SCRIS INTEGRAT ÎN ABORDARE BAZATĂ PE SCENARIU [O5] <ul style="list-style-type: none">• INSTRUMENTAR (set de scenarii și materiale suplimentare de învățare în educație și formare profesională)
	ATELIER PENTRU PROFESORI [O6] <ul style="list-style-type: none">• ATELIERE ȘI REZULTATE (obiective și proiectare, program, metode de predare și învățare, evaluare și feedback, criteriile de certificare națională)
	MANUAL [O7] <ul style="list-style-type: none">• Descrierea experiențelor partenerilor de proiect, concluzii, colecție a tuturor subproduselor dezvoltate

1.2. Ce urmărește această publicație?

Prezenta publicație se adresează instituțiilor de formare a profesorilor și formatorilor de cadre didactice. Scopul său este de a prezenta descrierea unui curs de formare continuă propus pentru profesorii din învățământul profesional care doresc să integreze lectura și scrierea într-o abordare bazată pe scenarii pentru a dezvolta competențele de literație ale elevilor în cadrul programului lor de educație și formare profesională. Publicația se bazează pe experiențele partenerilor de proiect în perioada 2017-2018, când au fost organizate ateliere de lucru de către organizațiile formatorilor de cadre didactice implicate în implementarea proiectului în Estonia, Germania, Polonia și România. Deși vizăm în primul rând organizațiile care furnizează formare continuă pentru cadre didactice, considerăm că publicația de față poate fi relevantă și pentru instituțiile de formare inițială a profesorilor.

Structura acestei broșuri este după cum urmează: după această parte introductivă, capitolul 2 include curriculum-ul cursului (grupul țintă al cursului, obiectivele și structura atelierelor, rezultatele învățării, metodologia, materialele și resursele puse la dispoziție, planul atelierului, precum și evaluarea recomandată). Capitolul 3 include aspecte care se referă la administrarea cursurilor propuse (inclusiv cum să le promovați, cum să documentați cursul, cum să colectați feedback de la cursanți și aspect legate de certificare). În ultima parte, în Anexe, veți găsi unele modele de documente care pot fi de ajutor, precum și exemplificări mai detaliate ale structurii a două ateliere: o versiune mai scurtă și una mai lungă.

Susținătorii unui astfel de curs de formare pentru cadre didactice pot alege să adapteze curriculumul în funcție de contextul lor, în funcție de nivelul de competențe și de experiența participanților cu folosirea strategiile de citit-scris și a învățării situaționale/ bazate pe scenarii, precum și funcție de unele aspect administrative (de exemplu, dacă cursul este livrat exclusiv față-în-față, online sau într-un format de învățare mixtă, dacă acesta va fi un curs de formare care se parcurge în bloc sau dacă va fi livrat pe o perioadă mai lungă de timp cu sarcini pentru participanți între ateliere succesive etc.). Aspectul esențial care ghidează proiectarea unor astfel de ateliere sunt competențele specifice urmărite la profesori și rezultatele așteptate ale cursului. Formarea centralizată din cadrul proiectului pentru personalul organizațiilor partenere a durat cinci zile, iar în țările partenere, cursul a fost testat în diferite feluri și pe perioade/ formate diferite.

2. Curriculum-cadru și metodologia Atelierului pentru profesori: „Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională”

2.1. Despre ce este vorba în această secțiune?

Această secțiune va oferi răspunsuri la următoarele întrebări:

- Cine sunt cursanții vizați ai programului de formare?
- Care sunt obiectivele programului?
- Care este structura programului?
- Ce dorim să știe, să poată face etc. cursanții la sfârșitul programului de formare (cu alte cuvinte, care sunt rezultatele vizate ale învățării)?
- Ce concepte-cheie va pune în discuție programul (unități, teme)?
- Ce abordări și resurse oferă programul pentru a facilita învățarea (strategii, metode, activități, materiale, propuneri de alocare a timpului)?
- Cum se monitorizează și evaluează progresul cursanților pe parcursul atelierului?

2.2. Grupul țintă – cursanții vizați

Acest program de formare este destinat profesorilor din educație și formare profesională. Grupul de cursanți poate include profesori din acest segment al sistemului de învățământ (VET) aparținând unei singure instituții / școli sau din mai multe. În primul caz, când toți profesorii dintr-o școală VET participă la formare, impactul acesteia ar trebui să fie mai semnificativ, mai vizibil.

Fiecare furnizor de programe de formare continuă a cadrelor didactice ar trebui să-și dezvolte propria strategie de recrutare a participanților. Recrutarea / înscrierea poate fi efectuată de către furnizorul de formare în parteneriat cu școlile VET sau cu autoritățile educaționale locale / regionale, deoarece aceste autorități ar putea ajuta la monitorizarea progresului cursanților mai ales după perioada de livrare a programului de formare. Cursanții ar trebui să se angajeze să participe la întregul program de formare (la toate atelierelor) sau la module specifice (modulul 2 și modulul 3 - pentru profesorii care sunt capabili să planifice și să implementeze lecții bazate pe scenarii/ învățare situațională, sau modulul 1 și modulul 3 – pentru profesorii care sunt deja capabili să planifice și să implementeze lecții în care folosesc strategii de citit-scris). În cel de-al doilea caz, cursanții trebuie să se angajeze să parcurgă modulele vizate în întregime.

2.3. Obiectivele și structura atelierelor

Atelierelor urmăresc:

- să pregătească profesorii să proiecteze și să implementeze lecții bazate pe scenarii care integrează strategiile de citit-scris;
- să sprijine cadrele didactice pentru a reflecta asupra integrării abilităților de citit-scris în formarea profesională;
- să pregătească profesorii pentru promovarea dezvoltării integrate a competențelor de literație în învățământul tehnic-profesional.

Pe baza experienței acumulate și a feedback-ului primit de la participanții la ateliere (un atelier internațional în Germania, ateliere de lucru în țări partenere), s-a elaborat o propunere de ateliere ce include trei module de formare:

- Modulul 1 - Abordarea bazată pe scenarii

Obiective:

- Definirea învățării situaționale și a scenariilor (în contextul predării-învățării)
- Enunțarea principiilor învățării situaționale
- Analiza scenariilor cu referire la criteriile de construire a scenariilor
- Crearea de scenarii adecvate pentru disciplina pe care fiecare participant o predă

- Modulul 2 - Strategii de abordare a textelor

Obiective:

- Descrierea strategiilor / activităților de învățare aplicabile înainte, în timpul și / sau după citire
- Descrierea strategiilor / activităților de învățare aplicabile înainte de, în timpul și / sau după scriere
- Analizarea relevanței strategiilor de citit-scris utilizate în lecții
- Crearea și implementarea planurilor de lecție în care strategiile de citit-scris sunt folosite pentru atingerea scopurilor lecției
- Reflecție asupra implementării activităților de citit-scris în lecție

- Modulul 3 – Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională

Obiective:

- Descrierea cadrului integrat de citit-scris în formarea profesională
- Analiza scenariilor VET care integrează strategiile de citit-scris
- Crearea scenariilor VET care integrează strategiile de citit-scris
- Reflecție asupra implementării scenariilor cursanților care integrează strategii de citit-scris.

2.4. Rezultatele vizate ale învățării

La sfârșitul cursului, participanții vor fi capabili:

- să proiecteze și să implementeze lecții bazate pe scenarii care să integreze strategiile de citit-scris;
- să reflecteze asupra implementării lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategiile de citit-scris;
- să argumenteze în favoarea utilizării strategiilor de citit-scris în lecțiile VET.

Un efect măsurabil va fi îmbogățirea setului de strategii și metode folosite de profesori pentru facilitarea învățării.

Pentru un exemplu de prezentare generală a rezultatelor învățării corelate cu conceptele și subiectele cheie, consultați [Anexa 2](#).

Figura nr. 2. Privire de ansamblu asupra rezultatelor învățării corelate cu conceptele și temele principale

Teme și concepte cheie pe module →	Modulul 1. Abordarea bazată pe scenarii	Modulul 2. Strategii de abordare a textelor	Modulul 3. Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională
<i>Rezultatele învățării</i> ↓	<i>Subteme</i> ↓	<i>Subteme</i> ↓	<i>Subteme</i> ↓
...
...
...

2.5. Metodologie

În ceea ce privește metodologia de formare aplicată, atelierelor ar trebui să includă lecții demonstrative, la care profesorii participă purtând două „pălării”. În primul rând, participă la activități ca persoane care învață (elevi), ceea ce le oferă ocazia de a experimenta direct diferite forme de discuții care rezultă din scenarii (predare bazată pe scenarii). În acest rol, profesorii câștigă experiență directă în utilizarea strategiilor active de citit-scris și discuții, construite în jurul unor scenarii. Apoi, cursanții acționează ca profesori și reflectează asupra propriei experiențe recente de învățare, analizează lecțiile pe care le-au experimentat bazându-se pe cunoștințele și expertiza lor profesională pedagogică. După fiecare lecție demonstrativă, are loc o discuție detaliată a lecției parcurse. Lecțiile demonstrative sunt urmate de sesiuni de dezbateri pentru a discuta lecția din perspectiva aspectelor teoretice ale strategiilor de predare-învățare. Acest lucru este urmat de un moment de exersare ghidată, în care profesorii proiectează împreună modul de utilizare a diverselor strategii și tehnici în munca lor de zi cu zi, beneficiind de sprijinul și feedback-ul grupului de cursanți. Când se reîntorc la următorul atelier, încep prin a-și împărtăși experiențele din clasă, exemplificând cu produse ale activităților de învățare parcurse de elevii lor, reflectând la modul în care lecțiile s-au desfășurat și la cele observate în reacția elevilor ca urmare a noilor abordări ale învățării.

Strategiile utilizate în cadrul atelierelor ar trebui să fie participative, implicând activ participanții în înțelegerea aprofundată a conceptelor, exersarea și dezvoltarea abilităților de predare prin integrarea abordării ReWVET în munca lor zilnică.

Recomandăm echilibrarea atentă a activităților individuale, în perechi, în grupuri mici și în grupuri mari. Unele activități (cum ar fi implementarea la clasă, reflecția) se vor realiza în mod individual, în timp ce altele, în perechi, în principal pentru a sprijini cursanții să-și clarifice gândurile, discutând cu un alt cursant înainte de a împărtăși idei cu grupul mare. Activitățile de grup se vor desfășura în grupuri de câte 3-5 persoane. Activitățile frontale vor fi folosite pentru prezentări realizate

Sesiunea de elaborare a scenariilor în cadrul Atelierului Internațional pentru profesori, 13 octombrie 2016, Speyer, Germania

de formatori și tot în acest format vor fi discutate lecțiile demonstrative, se vor oferi clarificări referitoare la sarcinile de lucru și la diferite concepte, precum și se va facilita prezentarea produselor rezultate în cadrul atelierului.

Facilitatorii formării vor asigura diverse forme de sprijin, inclusiv prin oferirea unor scenarii model care integrează strategii de citit-scris, în funcție de nevoi.

2.6. Materiale și resurse

Produsele intelectuale O2, O4, O5 ale proiectului ReWVET sunt resurse utile pentru dezvoltarea materialelor de curs. Vor fi furnizate prezentări video, manuale, fișe de lucru, produse model (scenariu model, planuri de lecție). Participanții vor fi încurajați să păstreze fișele de lucru pentru scopuri de reflecție și autoevaluare.

Locația ar trebui să aibă mobilier care să permită diferite aranjamente: pentru munca în grup, ar trebui să existe o masă pentru fiecare grup în jurul căreia să se așeze și să discute sau să scrie. Pentru munca în perechi și în grup mic, este preferabil ca persoanele să stea față în față și la o anumită distanță de o altă pereche / grup, astfel încât discuțiile paralele să nu interfereze.

Pentru prezentările video și PowerPoint, ar trebui să existe echipament adecvat (proiector, ecran).

Numărul orelor de formare ar trebui să fie suficient pentru ca fiecare cursant să atingă obiectivele formării și rezultatele vizate. Având în vedere specificul muncii în diferite țări și organizații, precum și numeroși factori contextuali, cunoștințele de bază ale cursanților în domeniu, reglementările legale legate de certificarea și acreditarea cursului de formare continuă a cadrelor didactice etc., fiecare furnizor de formare continuă a cadrelor didactice poate decide numărul de ore alocate acestui program de formare.

Este posibil să se livreze programul de formare în regim *blended learning* - desigur, în acest caz, furnizorii de formare vor trebui să planifice cu atenție activitățile de formare online și față în față, să decidă pe platforma de e-learning de utilizat și să se asigure că participanții știu cum să folosească platforma de e-learning etc.

2.7. Planul atelierului

În Anexe există 2 exemple de planuri de curs / atelier - vezi [Anexa 1](#) și [Anexa 2](#).

2.8. Evaluare

Sesiunea de elaborare a scenariilor în cadrul Atelierului Internațional pentru profesori, 13 octombrie 2016, Speyer, Germania

Evaluarea se va face prin observarea directă a cursanților, prin discuții individuale, prin evaluarea grupului și / sau a produselor individuale rezultate din atelier și prin autoevaluarea ghidată pe baza reflecției. Evaluarea sumativă a progresului cursanților se va realiza prin portofoliile cursanților și prin utilizarea unui set de descriptori de performanță (a se vedea un exemplu al conținutului portofoliului din [Anexa 2.3](#)). Descriptorii ar trebui structurați (vezi [Anexa 2.4](#) pentru un exemplu) pe trei niveluri diferite de performanță (modest, mediu și avansat) pentru fiecare rezultat al învățării. Descriptorii vizează facilitarea învățării auto-dirijate a cursanților. Prin urmare, ele ar trebui introduse în sesiunile de început și revizitate și discutate ori de câte ori este necesar.

Pentru a evalua impactul formării, ar trebui folosite instrumentele de evaluare IO3: chestionarul elevilor înainte de începerea formării și patru luni de la terminarea formării, precum și ancheta cadrelor didactice înainte de începerea formării, interviuri de grup cu profesori la sfârșitul formării și interviurile de grup cu profesorii la patru luni de la încheierea formării.

Pe lângă evaluarea progresului cursanților, furnizorii de programe vor solicita, de asemenea, feedback privind cursul, în special în ceea ce privește utilitatea / atractivitatea percepută a formării (a se vedea [subcapitolul 3.3](#)).

3. Organizare și documentare

3.1. Promovarea cursului

Modalitățile de promovare a atelierului depind de organizațiile furnizoare și personalul disponibil. Prezentarea informațiilor despre ateliere ar trebui să fie suficient de atractivă pentru a motiva profesorii să participe la formare și să-și transfere învățarea în munca lor zilnică. Furnizorii de formare se pot baza pe metode de promovare clasice și utilizate în mod obișnuit, cum ar fi website-ul, social media, forumuri ale profesorilor, afișe sau pliante.

Figura 1. Exemplu de material de promovare a atelierului în social media, CKU Sopot

A se vedea [Anexa nr. 7](#). Materiale promoționale atelier (exemplu)

Experiența partenerilor arată că aceste instrumente nu sunt întotdeauna suficiente pentru a atrage interesul cadrelor didactice pentru noi programe de formare. În acest caz, o abordare direct individualizată poate fi mai eficientă. În acest scop, furnizorul de formare poate organiza o întâlnire formală sau informală cu cadrele didactice, invitând persoane relevante, de preferință și câțiva profesori care cunosc deja programul de formare sau stăpânesc practicile promovate în acesta. În cadrul acestor întâlniri, se poate începe prin prezentarea unora dintre produsele proiectului ReWVET pentru a-i face pe profesori curioși despre program. Prin transmiterea unui mesaj atractiv din punct de vedere profesional cu referire la nevoile practice ale profesorilor, ar putea fi mai ușor să încurajați profesorii să participe la atelier.

3.2. Documentarea

Fiecare organizație care oferă cursuri de formare pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice realizează/colectează documentația cursului respectând reglementările legale în vigoare în fiecare țară sau politicile organizaționale.

De exemplu, în documentația cursului pot fi incluse următoarele documente:

- Programul de lucru / agenda ([Anexa nr. 1](#) și [Anexa 2](#))
- Lista de prezență a participanților ([Anexa nr. 3](#))
- Registrul certificatelor emise ([Anexa nr. 4](#)) (pentru un model de certificat de participare vezi [Anexa nr. 5](#))

Documentele conținute în această publicație pot servi ca modele care pot fi adaptate nevoilor organizației și ale participanților din fiecare țară.

3.3. Feedback de la participanți

Feedback-ul participanților la atelier (profesori) este un element important. Participanții vor avea ocazia (în timpul discuției și a anchetei) de a-și împărtăși opiniile despre atelierelor de lucru (de exemplu: ceea ce s-a dovedit a fi deosebit de util, sugestii pentru schimbări etc.). Informațiile colectate vor fi discutate ulterior de formatorii responsabili de implementarea atelierelor. Sugestiile vor fi luate în considerare la implementarea altor cursuri de formare a cadrelor didactice.

Modelul propus al chestionarului de evaluare pentru participanții la atelier este prezentat mai jos. Aceasta este o formă opțională de evaluare care poate fi înlocuită de o altă formă, de exemplu feedback oral de la participanți la sfârșitul atelierului.

A se vedea [Anexa nr. 6. Chestionarul de evaluare](#) a cursului de către participanți.

3.4. Certificarea participării

În scopul certificării, fiecare furnizor de formare continuă va respecta reglementările în vigoare în sistemul lor de învățământ sau în instituția lor. Ca regulă generală, fiecare profesor care participă activ la curs trebuie să aibă dreptul la un certificat de participare. Acest certificat poate conține o listă cu temele acoperite și numărul de ore.

Pentru a obține un certificat de finalizare cu succes a cursului, participanții trebuie să demonstreze că au ajuns la rezultatele vizate ale învățării în urma parcurgerii cursului. În acest caz, certificatul trebuie să precizeze, în plus față de cele de mai sus, ce noi competențe specifice au dobândit cadrele didactice. Acest lucru este valabil în special atunci când sistemul de formare continuă a cadrelor didactice alocă credite unor programe de formare.

Este responsabilitatea organizatorului de atelier să decidă numărul de ore și documentul care certifică participarea / finalizarea cu succes a programului de formare.

A se vedea [Anexa nr. 5 Certificat](#) (model propus).

4. Anexe (formulare, exemple)

Anexa 1. Structura atelierului pentru profesori - exemplul nr. 1

Atelier pentru profesori: Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională

Perioada: _____

Locul: _____

Durata (numărul de ore se va ajusta în funcție de nevoile organizației / grupului țintă: 4 ore pe modul, 12 ore în total)

STRUCTURA

Modul nr.	Titlu modul, durată	Conținuturi	Activități de învățare	Exemple de strategii de citit-scris folosite la atelier
1.	Abordare bazată pe scenariu - baza teoretică	<ul style="list-style-type: none">• Introducere succintă a proiectului, scopurile și rezultatele acestuia• Abordarea teoretică - abordarea bazată pe scenarii• Analizarea scenariilor (criterii de construire a scenariilor, implementarea scenariilor)• Crearea de scenarii pentru predarea unor discipline specifice	<ul style="list-style-type: none">• Brainstorming• Discuție în grup• Citirea individuală• Citirea și analiza materialelor informative – lucru în perechi• Prezentarea și analiza modelelor de scenarii• Feedback din partea participanților și a formatorului	<ul style="list-style-type: none">• Organizatori grafici (ciorchine, harta minții, diagrama de flux, tabel M, tabel T, diagrama Venn etc.)
2.	Strategii de abordare a textelor	<ul style="list-style-type: none">• Strategii utile înainte, în timpul și după lectură• Strategii utile înainte, în timpul și după scriere• Interdependența citit-scrisului• Planuri de lecții cu metode care sprijină citit-scrisul	<ul style="list-style-type: none">• Discuție în grup• Lucru în perechi• Muncă individuală• Feedback din partea participanților și a formatorului	<ul style="list-style-type: none">• Organizator în avans• LINK• DRTA• INSERT• Organizatori grafici (ciorchine, harta minții, diagrama de flux, tabel M, tabel T, diagrama Venn etc.)• Modelul Frayer
3.	Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională	<ul style="list-style-type: none">• Analiza scenariilor care integrează strategiile de citit-scris• Pregătirea a cel puțin două scenarii pentru elevii VET• Discutarea utilizării scenariilor pe parcursul orelor cu elevii (argumente pentru utilizarea strategiilor de citire și scriere în lecțiile VET)• Rezumatul concluziile atelierului	<ul style="list-style-type: none">• Brainstorming• Discuție în grup• Lucru în perechi• Muncă individuală• Feedback din partea participanților și a formatorului	<ul style="list-style-type: none">• Organizatori grafici

Anexa 2. Structura unui atelier de 38 de ore - exemplul nr. 2 (exemplu furnizat de ALSDGC, România)

Atelier pentru profesori: Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională

Perioada: _____

Locul: _____

Durata: 38 de ore

2.2.1. Privire de ansamblu asupra rezultatelor învățării corelate cu conceptele și temele cheie

Teme și concepte cheie pe module →	Modulul 1 - Abordarea bazată pe scenarii Învățare situațională Abordarea bazată pe scenarii	Modulul 2 - Strategii de abordare a textelor Metacogniție Structura textului Comprehensiune Vocabularul disciplinei	Modulul 3 - Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în VET Scaffolding Modelul acțiunii complete Citire pentru scriere / scrierea pentru citire
<i>Rezultatele învățării</i> ↓	<i>Subteme</i> ↓	<i>Subteme</i> ↓	<i>Subteme</i> ↓
Creează și implementează lecții bazate pe scenarii care integrează strategii de citit-scris	Învățare situațională Abordare bazată pe scenarii - ce este un scenariu, cum arată un scenariu, cum se construiește un scenariu, criteriile pentru (construirea de) scenarii	Principii didactico-metodologice (mediere în clasă, strategii cognitive și metacognitive) Strategii de citit-scris (de exemplu: INSERT, LINK, DRTA, organizatori grafici, scriere colaborativă, brainstorming, gândire cu voce tare, predare reciprocă)	Principii didactico-metodologice (<i>scaffolding</i> , modelul acțiunii complete) Cadru ReWvET Cum se integrează citirea și scrierea pentru a rezolva o sarcină într-un scenariu?
Reflectează asupra implementării lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategii de citit-scris		Criterii pentru sarcini de citit-scris Ce texte se pot scrie pentru a rezolva o sarcină?	Listă de verificare a învățării bazate pe scenariu
Argumentează necesitatea utilizării strategiilor de citit-scris în lecțiile VET		De ce să folosim strategii de citit-scris la toate disciplinele?	De ce să folosim abordarea ReWvET în lecțiile VET?

2.2.2. Proiectare detaliată

Nr. modul	Titlu modul, durată	Rezultatele învățării (ceea ce participanții vor putea face la sfârșitul modului)	Conținuturi
1	Abordarea bazată pe scenariu [10 ore]	<ul style="list-style-type: none">• Definește învățarea situațională ca teorie generală a dobândirii cunoștințelor• Identifică principiile învățării situaționale• Definește scenariile• Analizează scenarii cu referire la criteriile de construcție a scenariilor• Construiește cel puțin 2 scenarii adecvate pentru disciplina predată	<ul style="list-style-type: none">• Învățarea situațională (J. Lave)• Abordarea bazată pe scenarii - ce este un scenariu, cum arată un scenariu, cum se construiește un scenariu, criterii pentru scenarii (construirea de scenarii)
2	Strategii de abordare a textelor [18 ore]	<ul style="list-style-type: none">• Descrie cel puțin 6 strategii / activități de învățare aplicabile înainte, în timpul și / sau după citire• Descrie cel puțin 6 strategii / activități de învățare aplicabile înainte de, în timpul și / sau după scriere• Analizează relevanța strategiilor de citit-scris utilizate în cel puțin 2 lecții• Susține necesitatea folosirii în lecțiile proprii a strategiilor de citit-scris• Proiectează și implementează cel puțin 2 planuri de lecție incluzând strategii de citit-scris• Reflectează asupra implementării scenariilor didactice, inclusiv a activităților de citit-scris	<ul style="list-style-type: none">• Principii didactico-metodologice• De ce să folosim strategii de citire și scriere la toate disciplinele?• Strategii de citire• Strategii de scriere• Criterii pentru sarcini de citire și scriere• Ce texte se pot scrie pentru a rezolva o sarcină
3	Sprrijn pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională [18 ore]	<ul style="list-style-type: none">• Descrie cadrul integrat de citire și scriere în VET• Analizează 3 scenarii VET care integrează strategii de citire și scriere• Proiectează și implementează cel puțin 2 scenarii didactice incluzând strategii de citit-scris• Reflectează asupra implementării celor 2 scenarii	<ul style="list-style-type: none">• Cadrul ReWvET• Principii didactico-metodologice• Cum se integrează citirea și scrierea pentru a rezolva o sarcină într-un scenariu?• Lista de verificare a învățării bazată pe scenarii• 3 scenarii model

Modulul 1. Abordarea bazată pe scenariu

Nr.	Rezultatele învățării	Activitatea de învățare	Metodologie/metode	Materiale	Timp
1	Definește învățarea situațională ca teorie generală a dobândirii cunoștințelor	<ul style="list-style-type: none">• Citire individuală / în perechi• Discuție în grup	<ul style="list-style-type: none">• Predarea reciprocă• Întrebări socratice	IO2: Cadrul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională”	1h
2	Identifică principiile învățării situaționale	<ul style="list-style-type: none">• Discuție în grup	<ul style="list-style-type: none">• Gândiți-lucrați în perechi-comunicați	Text: Învățarea situațională (adaptare după J. Lave) http://www.instructionaldesign.org/theories/situated-learning.html	½ h
3	Definește scenariile	<ul style="list-style-type: none">• Citire individuală / în perechi	<ul style="list-style-type: none">• Harta minții	IO4: Ghid pentru proiectarea activităților de citit-scris în cadrul învățării bazate pe scenarii în VET	1 ½ h
4	Analizează scenarii cu referire la criteriile de construcție a scenariilor	<ul style="list-style-type: none">• Muncă în grup / perechi• Discuții	<ul style="list-style-type: none">• Recenzie prin rotație	2-3 scenarii de calitate diferită (IO5 - Materiale de învățare pentru activități de citit-scris în învățarea bazată pe scenarii)	2h
5	Construiește cel puțin 2 scenarii adecvate pentru disciplina predată	<ul style="list-style-type: none">• Muncă în perechi / grup• Prezentări și feedback• Implementarea scenariilor• Reflecție privind implementarea cel puțin a unui scenariu• Revizuirea scenariilor	<ul style="list-style-type: none">• Învățare prin cooperare• Turul galeriei• Reflecții scrise• Revizuirea reciprocă	Formatul pentru redactarea scenariului	5h

Modulul 2. Strategii de abordare a textelor

Nr.	Rezultatele învățării	Activitatea de învățare	Metodologie/metode	Materiale	Timp
1	Describe cel puțin 6 strategii / activități de învățare aplicabile înainte, în timpul și / sau după	<ul style="list-style-type: none">• Citire individuală	<ul style="list-style-type: none">• INSERT	IO2: Cadrul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională” IO4: Ghid pentru proiectarea activităților de citit-scris în cadrul învățării bazate pe scenarii în VET	3h

Nr.	Rezultatele învățării	Activitatea de învățare	Metodologie/metode	Materiale	Timp
	citire				
2	Describe cel puțin 6 strategii / activități de învățare aplicabile înainte de, în timpul și / sau după scriere	<ul style="list-style-type: none"> • Citire individuală 	<ul style="list-style-type: none"> • INSERT 	IO2: Cadrul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională” IO4: Ghid pentru proiectarea activităților de citit-scris în cadrul învățării bazate pe scenarii în VET	3h
3	Analizează relevanța strategiilor de citit-scris utilizate în cel puțin 2 lecții	<ul style="list-style-type: none"> • 2 lecții demonstrative (care utilizează strategii de citire și scriere) • Discuție - dezbateri / analiză a relevanței strategiilor de citire și scriere 	<ul style="list-style-type: none"> • LINK • Organizatori grafici • Scriere prin colaborare (în perechi) • Brainstorming • Gândiți cu voce tare / predare reciprocă 	IO2: Cadrul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională” IO4: Ghid pentru proiectarea activităților de citit-scris în cadrul învățării bazate pe scenarii în VET	5h
4	Argumentează necesitatea folosirii strategiilor de citit-scris în lecțiile proprii	<ul style="list-style-type: none"> • Lucru în perechi/grup 	<ul style="list-style-type: none"> • Gândiți-lucrați în perechi-comunicați • Scriere argumentativă 	IO3 – Instrumente de analiză a nevoilor și instrumente de evaluare	1 ½ h
5	Proiectează și implementează cel puțin 2 planuri de lecție incluzând strategii de citit-scris	<ul style="list-style-type: none"> • Muncă individuală / în grup • Prezentări și feedback • Implementarea lecțiilor • Revizuirea planurilor de lecție (după reflecție) 	Proiectare	IO5 - Materiale de învățare pentru activități de citit-scris în învățarea bazată pe scenarii	5 h
6	Reflectează asupra implementării scenariilor didactice, inclusiv a activităților de citit-scris	<ul style="list-style-type: none"> • Scriere individuală 	Scriere reflexivă		½ h

Modulul 3. Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională

Nr.	Rezultatele învățării	Activitatea de învățare	Metodologie/metode	Materiale	Timp
1	Describe cadrul integrat de citire și scriere în VET	<ul style="list-style-type: none"> • Citire individuală 	DRTA	IO2: Cadrul „Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională”	4h
2	Analizează 3 scenarii VET	<ul style="list-style-type: none"> • Lucru în perechi/grup 	Gândiți-lucrați în perechi-	IO5 - Materiale de învățare pentru activități de citit-scris	5 ½ h

	care integrează strategii de citire și scriere	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții de grup 	comunicați	în învățarea bazată pe scenarii IO4 - Lista de verificare pentru elaborarea unui scenariu, care îmbunătățește abilitățile de literație	
3	Proiectează și implementează cel puțin 2 scenarii didactice incluzând strategii de citit-scris	<ul style="list-style-type: none"> • Muncă individuală / în grup • Prezentări și feedback • Implementarea lecțiilor • Revizuirea scenariilor (după reflecție) 	Proiectare	IO5 - Materiale de învățare pentru activități de citit-scris în învățarea bazată pe scenarii IO4 - Lista de verificare pentru elaborarea unui scenariu care îmbunătățește abilitățile de literație	5 h
4	Reflectează asupra implementării celor 2 scenarii	<ul style="list-style-type: none"> • Scriere individuală • Discuții de grup 	<ul style="list-style-type: none"> • Scriere reflexivă • Întrebări socratice 	IO3 Interviu de grup semistructurat (post-test)	2 ½ h
5	Argumentează necesitatea utilizării abordării ReWrVET în lecțiile VET	<ul style="list-style-type: none"> • Scriere individuală • Peer feedback 	<ul style="list-style-type: none"> • Scriere argumentativă 		1 h

2.2.3. Evaluare sumativă – Conținutul portofoliului cursantului

Rezultatele învățării	Modulul 1 – Abordarea bazată pe scenariu	Modulul 2 – Strategii de abordare a textelor	Modulul 3 - Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională
Creează și implementează lecții bazate pe scenarii care integrează strategii de citit-scris	2 scenarii adecvate pentru disciplina predată Materiale de la lecții și produse ale elevilor (din faza de implementare) Scenarii revizuite	2 planuri de lecții în care se folosesc strategii de citit-scris Materiale de la lecții și produse ale elevilor (din faza de implementare) Scenarii revizuite Analiza relevanței strategiilor de citire și scriere utilizate în cele 2 lecții	2 scenarii VET care integrează strategii de citire și scriere Lista de verificare completată pentru cele 2 scenarii Materiale de la lecții și produse ale elevilor (din faza de implementare) Înregistrări de la lecțiile în care sunt implementate cele 2 scenarii Scenarii revizuite
Reflectează asupra implementării lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategii de citit-scris	Scriere reflexive pe tema implementării scenariilor	Scriere reflexivă pe tema implementării celor 2 planuri de lecție	Scriere reflexivă pe tema implementării celor 2 scenarii
Argumentează necesitatea utilizării		Scrieți un articol pentru o revistă a profesorilor argumentând pro sau contra	Scrieți un articol pentru o revistă a profesorilor argumentând pro sau contra

strategiilor de citit-scris în lecțiile VET		necesității utilizării strategiilor de citit-scris în lecțiile VET	necesității de a utiliza abordarea ReWVET în lecțiile VET
--	--	--	---

2.2.4. Descriptori de performanță pentru participanții la atelier

Rezultatele învățării	Niveluri de performanță		
	Modest	Bun	Foarte bun
Creează și implementează lecții bazate pe scenarii care integrează strategii de citit-scris	Implementează lecții bazate pe scenarii care integrează strategii de citire și scriere proiectate de alții, cu ajustări minore. Demonstrează o înțelegere limitată a modului de integrare a strategiilor de citire și scriere într-o lecție bazată pe scenarii.	Creează un scenariu care îndeplinește unele dintre criteriile de calitate definite în IO4 - Lista de verificare pentru construirea unui scenariu care îmbunătățește abilitățile de literație. Implementează lecția bazată pe scenariu, cu focalizare rezonabilă pe o competență de literație, oferă un anumit nivel de sprijin/ scaffolding	Creează un scenariu care îndeplinește majoritatea criteriilor de calitate definite în IO4 - Lista de verificare pentru construirea unui scenariu care îmbunătățește abilitățile de literație. Implementează lecția bazată pe scenariu, cu focalizare clară pe o competență de literație specifică, oferind sprijinul/ scaffolding necesar
Reflectează asupra implementării lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategii de citit-scris	Describe cu greu implementarea lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategiile de citire și scriere	Describe implementarea lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategiile de citire și scriere, precum și schimbările aduse planului și reacția elevilor	În paralel cu descrierea implementării lecțiilor bazate pe scenarii care integrează strategiile de citire și scriere, împărtășește gândurile legate de reacția elevilor în stadiile procesului de învățare, ajustările pe care le-a gândit / efectele pe care le pot avea aceste constatări asupra practicilor viitoare
Argumentează necesitatea utilizării strategiilor de citit-scris în lecțiile VET	Formulează un argument general pentru utilizarea strategiilor de citire și scriere în lecțiile VET.	Formulează 2-3 argumente specifice pentru utilizarea strategiilor de citire și scriere în lecțiile VET.	Formulează mai mult de 3 argumente specifice și relevante pentru utilizarea strategiilor de citire și scriere în lecțiile VET.

Anexa 3. Lista de prezență a participanților

Atelier pentru profesori:

Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională

Perioada: _____

Formator: _____

Nr. ore: _____

LISTA DE PREZENȚĂ

NR.	Nume și prenume	e-mail	Organizația/ instituția	Semnătură participant		
				----- Data	----- Data	----- Data
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

Anexa 4. Registrul certificatelor

**Atelier pentru profesori:
Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională**

Perioada de desfășurare a atelierului – de la: ___ - ___ - ___ la: ___ - ___ - ___

REGISTRUL CERTIFICATELOR EMISE

Nr.	Număr certificat	Nume și prenume	Data emiterii	Mențiuni
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

CERTIFICAT

DI/dna

(nume și prenume participant)

Data nașterii: locul nașterii:

a luat parte la atelierul pentru profesori intitulat

Abordarea integrată a citit-scrisului în formarea profesională

de la __ - __ - ____ la __ - __ - ____

Atelierul a fost organizat în cadrul proiectului ReWrVET - Integrated Reading and Writing Support in Vocational Education (proiectul ReWrVET a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene în cadrul programului Erasmus +) (nr. proiect VG-SPS-RP-15-36-013584).

Programul atelierului:

Nr. ore:

1. Învățarea bazată pe scenarii
2. Strategii de lucru cu textul
3. Sprijin pentru integrarea citit-scrisului în formarea profesională

Total: _____

.....
Semnătură furnizor

.....
Reprezentantul legal al organizației

Certificat nr.:

Locul și data:

Ștampila organizației

Anexa 6. Chestionar de evaluare a cursului de către participanți

Chestionarul a fost elaborat în cadrul proiectului ReWrVET - *Integrated Reading and Writing Support in Vocational Education Project* - finanțat cu sprijinul Comisiei Europene în cadrul programului Erasmus+. Întrebările de mai jos vă solicită opiniile despre atelierul de dezvoltare a competențelor necesare profesorilor pentru utilizarea scenariilor cu activități integrate de citit-scris în VET. Răspunsurile ne vor ajuta să îmbunătățim atelierul pentru viitorii cursanți. Vă rugăm să evaluați aspectele de mai jos pe o scară de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „dezacord total”, iar 5 „acord total”.

1. Rezultatele așteptate ale atelierului mi-au fost clare.

1 2 3 4 5

Vă rugăm să comentați pe scurt: _____

2. Activitățile din acest atelier au alocat timp suficient pentru exersare și feedback.

1 2 3 4 5

Vă rugăm să comentați pe scurt: _____

3. Nivelul de dificultate al acestui atelier a fost adecvat

1 2 3 4 5

Vă rugăm să comentați pe scurt: _____

4. Sunt încrezător că pot transfera ceea ce am învățat în acest atelier în practica mea de la clasă:

1 2 3 4 5

Vă rugăm să comentați pe scurt: _____

5. Voi recomanda atelierul altor profesori VET.

1 2 3 4 5

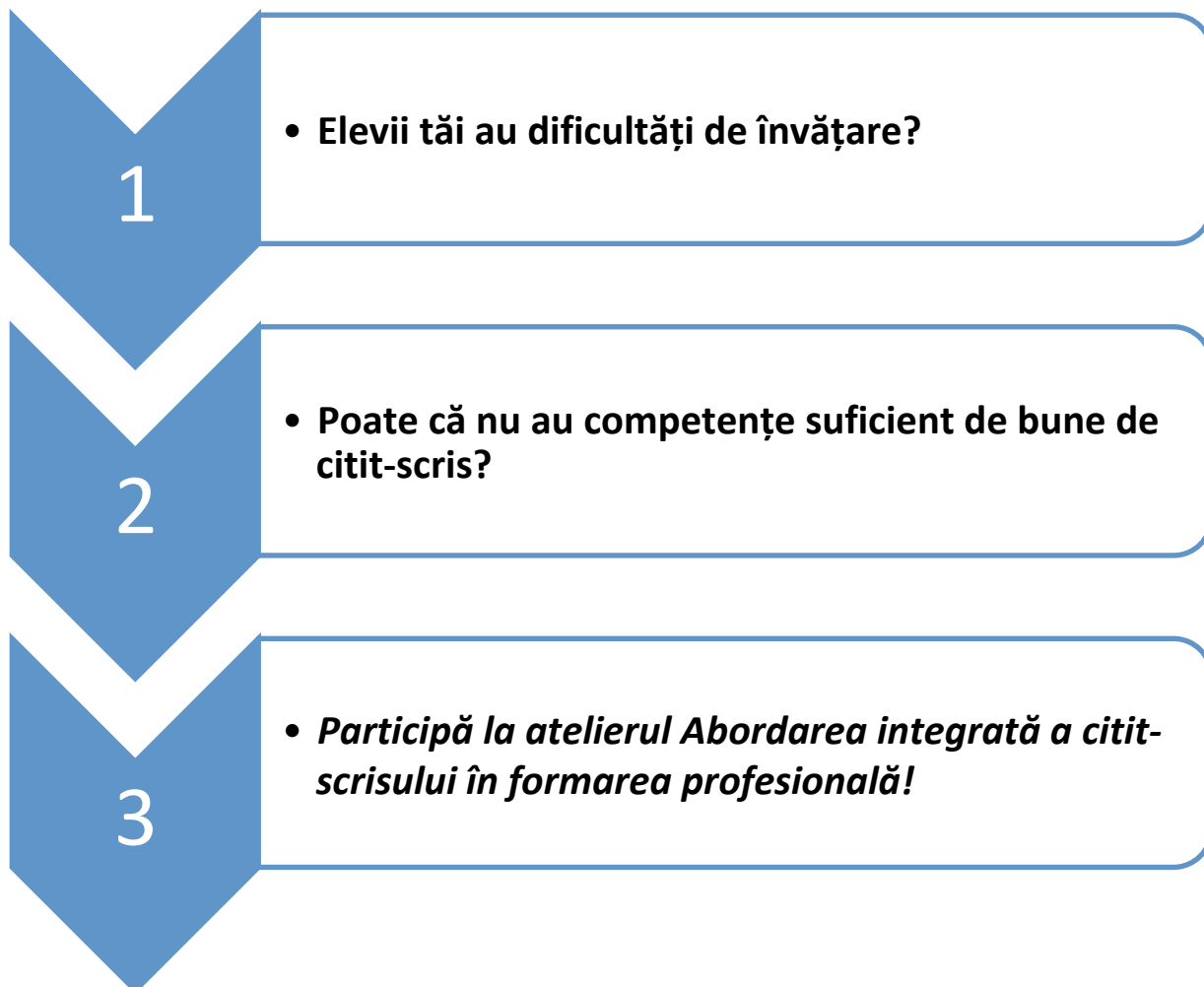
Vă rugăm să comentați pe scurt: _____

6. Cele mai utile aspect ale atelierelor: _____

7. Ce aș schimba la atelier: _____

Vă mulțumim că ați completat acest chestionar!

Anexa 7. Afiș de promovare a atelierelor

Ești interesat?

sună la: _____

sau vizitează website-ul:
